

Reiserapport, dagstur

Soli Brug – Strømstad – Hvaler

20. juni 2023

Vi var 38 deltakere som var med på reisen. Transporten ble besørget av TeamTour og sjåføren vår var Jan Såtvedt. Da vi nærmet oss første reisemål, Soli Brug, kom regnet. Men det forsvant da vi kom fram og viste seg ikke senere.

Soli Brug er et gårdsbruk og tidligere sagbruk som ligger ved Ågårdselva på Solli, Sarpsborg kommune. Bruket ble først startet en gang på 1600-tallet. Under storhetstiden (1860-1880) var bruket et av Nord-Europas største med ca 600 arbeidere. Det utnyttet vannkraft fra Sollifossen, og hadde en gang så mye som 32 vannhjul i drift, for å levere vannkraft til et tyvetalls oppgangssager. Driften ble nedlagt i 1925. På et senere tidspunkt ble bruket tatt over privat og brukt som turistattraksjon og kulturtilbud. I dag består bruket av 8 restaurerte / bevarte hus, et restaurert vannhjul med 8 meters diameter, en vannmølle og diverse andre ruiner.

Familien Dørje-Berg har fra 1975 overtatt og de gjenværende bygningene. Fra 1975 har Soli Brug utviklet seg til å bli en viktig arena for presentasjon og formidling av kunst i historiske omgivelser. Galleriet inneholdt bilder av flere kunstnere med Magne Furuholmen som hovedutstillere. Vi fikk en orientering om stedet og anledning til å gå rundt på egenhånd og beskue kunstverkene spredt i flere av bygningene.. Det gjorde vi.

Et av hovedverkene til Furuholmen.

Hovedutstillinger var Magne Furuholmen, (øverst), godt supplert av andre, kjente og ukjente kunstnere. Til venstre «Mappedyrene på vei til morgenandakt» (et sted i gamle U2). I midten «Etter direktørmøtet». Til høyre, «Kirurg eller kirurgi».

Men fant ut at den avsatte tiden til kunsten var romslig, tatt i betraktning at kafeen først åpnet kl 1300. Vi satte oss derfor i bussen og dro videre til Strømstad.

På veien passerte vi Dynekilen hvor Tordenskiold den 8. juli 1716 ødela ein svensk transportflåte som var på vei til Svinesund ved Halden med artilleri og annet utstyr til den svenske hæren i Norge. Tordenskiold hadde i alt sju skip og nedkjempa de i alt 29 svenske skipa i løpet av et fem timars slag. Resultatet ble at Karl 12. avbrøt det norske felttoget og trakk den svenske hæren inn i Sverige igjen. Vi hoppet over Dynekilen og fortsatte til Strømstad

Man kan like det eller ikke like det, men det er vel ingen tvil om at det er Strømstad flest nordmenn tenker på når vi snakker om shopping og grensehandel og Sverige? Byens innbyggere tenker tydeligvis det samme. Det er nordmenn over alt, og gode «norske» tilbud finnes på nær sagt hvert gatehjørne..

Strømstad. Brygga til kosterbåtene.

Laholmen hotell hvor vi skal ha lunsj.

Lønsjing på Laholmen

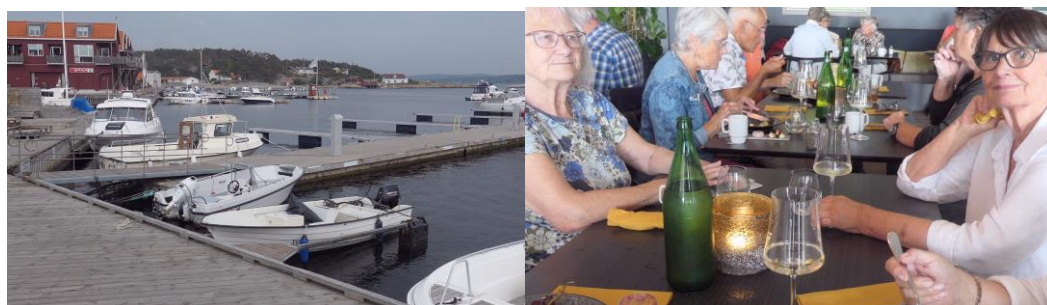
Tordenskiold klarte ikke å holde fingrene unna Strømstad som var en hovedbase for angrep på Norge. De danske skipene gikk ut fra Fredrikshald og natten til den 8. juli ble de varpet inn mot Strømstads havn, der de ved 4-tiden om morgenen ankret opp og begynte å beskytte havnebefestningene. Linjeskipene konsentrerte seg om det kraftige Carolus-batteriet med dets 14 attenpundskanoner på Laholmen, og skytsprammene på de øvrige batteriene. Etter noen

timers beskytning ble seks galeier sendt inn for å la sine medbragte soldater gå i land på Laholmen. Forsvaret var imidlertid ikke nedkjempet og bare to galeier lyktes i å ta seg inn til stranden med robåter. Der ble utsatt for heftig beskytning av svensk infanteri. De tusen danske stormtropper som tok seg inn mot havnen, mislyktes. Danskene ble tvunget til å trekke seg tilbake med et tap på 350 mann. De svenske tapene var vesentlig mindre. Ingen svenske krigsskip var i kamp ved Strömstad. Danskene ble tvunget til å trekke seg tilbake med et tap av 350 mann.

Ikke veldig tax-fritt mellom Strømstad og Skjærhalden.

Etter lunsj på Laholmen og, for, noen, litt handling på svenskepolet, var det tid for båtturen til Skjærhalden. Noen av oss følte oss nok litt snytt da det viste seg av tax-free salget var begrenset til tobakk og sjokolade. På Hvaler fikk vi servert en god fiskesuppe og vendte etter hvert nesen hjemover med vår syngende sjåfø og et intermesso med politiet

Middag på Skjærhalden